

1990
**PARADISE ,
PARADOX ,
PARANOIA.**

Dame danst met Stenen Gast

PARADISE PARADOX

een nieuwe versie

van en door

AB GIETELINK

do 6 t/m zo 9 december 1990

Aanvang 21.00 uur, Fonteinzaal

De Genesistekst naar de bijbelvertaling van 1619 vormt het uitgangspunt voor een eigenzinnige en eigentijdse exegese van het paradijsverhaal. God heeft in zijn eindeloze verveling de mens uitgedaagd zijn wet te overtreden. Hij wist dat de mens was zoals hij en die uitdaging zou aannemen. Nu de postmoderne mens de Geschiedenis heeft doorlopen en met zijn welvaart en ongelimiteerde genotsbevrediging lijkt terug te keren in een paradijselijke wereld staat hij oog in oog met zijn oorspronkelijke bestaansconditie.

Het paradijs is alles wat hij zich altijd heeft voorgesteld maar in deze realisering voltrekt zich een catastrofe. Het verlangen transformeert zich in een toestand waarin de indifferentie gepaard gaat met een onbestemd wachten. Misschien moeten we dat lot dragen met een ironische glimlach.

Een bijbelvertelling nu het einde van de Geschiedenis is aangekondigd, het faillissement van het communisme is voorspeld nu Europa aan de vooravond staat van ingrijpende wijzigingen. In welke conditie toont de oude wereld zich in het postuniversum?

Laten we zeggen in een immense draaikolk en een utopisch perspectief.

Tenslotte een utopisch bewustzijn.

Tenslotte een communisme met een menselijk gezicht.

Tenslotte de overwinning van het Sovjetcommunisme.

Bezetting:

Scenario/Regie	: Ab Gietelink
Techniek/Licht	: Bob van Gijzel
Repetitor	: Nina Meilof
Regieadviezen	: Kees Vuyk, Henri van Zanten, Dirk Groenevelt
Vrouw	: De kultureel projektontwikkelaar Ab Gietelink speelt deze keer alle rollen zelf.
Adam	"
Predikant/God	"
Boer	"
Regisseur	"

Entree: f 13,50 (Leden, CJP f 10,-)

Voor meer informatie of foto's kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met Suzanne Dechert of Jolien Verweij.

Op onderstaand telefoonnummer kunt u kaarten reserveren van ma t/m vr tussen 12.00 en 17.00 uur.

Dame met stenen gast in Paradise

PARADISE/PARADOX/PARANOIA

Een nieuwe multimediale bijbelexegese

Nu het beloofde land opnieuw rijp is voor een reeks van heilige oorlogen.

Nu de bakermat van de beschaving een toneel van wreedheden dreigt te worden.

Nu het westen zich opmaakt voor een nieuwe kruistocht tegen de Arabische duivel.

Nu men zich heeft ontdaan van het heilloze communisme door het dood te verklaren.

Nu de Europese cultuur zelfmoord pleegt op haar eigen idealen.

Nu de alledaagsheid tot stilstand lijkt te zijn gekomen.

Een lichtvoetige terugkeer naar de Heilige schrift.

Een glimlachende bijbelexegese van het paradijsverhaal

Tenslotte de overwinning van het Sovjetcommunisme

Tenslotte een ode aan het Siberisch verlangen.

De exegese van de wereldproblematiek vanuit de Genesis heeft geleid tot een trilogie.

1. Genesis For Cosmopolitan (Voorjaar 89)

2. Paradise/ Paradox (Seizoen 89/90)

3. Paradise/Paradox/Paranoia (Seizoen 89/90)

TEKST

Een samenwerkingsverband van Mozes en Stichting Nomade

BEZETTING

Adam

Vrouw

Predikant

God

Slang

Alle rollen worden deze keer vertolkt door Ab Gietelink

Regieassistentie Nina Meilof

Regieadviezen Henri van Zanten

Lichtontwerp Bob van Gijzel

Met dank aan: Gemeente Amsterdam en Bijbelmuseum

Met dank aan; Gemeente Amsterdam, Bijbelmuseum,

Volgende serie Voorstellingen

Melkweg, Lijnbaansgracht 234A, Amsterdam

Aanvang: 21.00 uur

Do 6 december 90 t/m Zo 9 December 90

ONAF PARADIJS

tekst Max Smith

'Cultureel projectontwikkelaar' noemt Ab Gietelink zichzelf. De vele paradoxen die het paradijsverhaal in zich heeft, houden hem als filosoof en theatermaker al jaren bezig. Drie versies heeft hij inmiddels van zijn theaterscenario 'Paradise/Paradox' uitgebracht. Tot op heden de laatste variant is op 28 februari in het Amphitheater in Amsterdam in première gegaan. Wat Ab Gietelink vooral intrigeert is kort samengevat het volgende: God schiep de mens, maar voerde tevens het verbod in om van de Boom der Kennis te eten, wetend dat de mens dit gebod zou overtreden, met alle gevolgen van dien.

Maar in de mens schuilt een God in het diepst van zijn gedachten. En dus is het mensdom in staat gebleken na veelvuldig vallen en opstaan zijn eigen paradijs op aarde te creëren. Of op zijn minst het idee te hebben daartoe in staat te zijn. Zoals bijvoorbeeld communisten die overtuiging bezitten. Dit doe-het-zelf paradijs op menselijke maat blijkt echter ook niet je ware te zijn: de mens staat opnieuw voor allerlei rigoureuze omwentelingen, die hem nogmaals uit zijn paradijs dreigen te verjagen. En God, die Zich nog aldoor stierlijk zit te vervelen, is zo verzot op die inventiviteit van Zijn schepsel, dat Hij graag mens zou willen zijn.

WATER BIJ WIJN

Ab Gietelink stelt deze en nog andere paradijselijke paradoxen aan de orde in een door hemzelf geschreven, geregisseerde en opgevoerde vorm van beeldend totaaltheater. Hij bedient zich soms van een beeldtaal die in oorspronkelijkheid en eenvoud even fascinerend als verrassend is. Wonderwel gebruikt hij ook een aantal uitgemolken stijlmiddelen. Ze zijn als water bij hele goede wijn.

Om te illustreren dat de wereld in den beginne nog woest en ledig was; dat het ontstaan van de zeeën en continenten gepaard ging met slagregens en noodweer en dat het licht de duisternis verdreef, laat Gietelink als in een hoorspel het geloei van de stormwind horen, en bootst hij donder en bliksem na door tegen een metalen plaat te slaan. Brandende kaarsen in een kandelaar symboliseren het licht. Geen metaforen waar je op slag door geobsedeerd raakt. Saai is vervolgens het gedeelte waarin Gietelink als een dominee achter een kathedraal de Genesis-tekst over het paradijsverhaal op gedragen toon voorleest. Wanneer hij bij de vijfde scheppingsdag is aangekomen, rinkelt de telefoon. Onverstord gaat hij verder. Later zal blijken dat het God was, die hem belde.

Met dia-projecties van oude landkaarten legt hij uit waar het paradijs ongeveer geweest moet zijn. De kaarten duiden verschillende locaties aan. Het speelveld heeft de vorm van een uitvergroot schaakbord. De witte vlakken zijn met zwarte vegen besmeurd: het door de erfzonde bezoedelde leven als schaakspel.

Achterin staat een tafel met rekwisieten. Daar loopt hij heen, wanneer hij een attribuut nodig heeft om iets of iemand voor te stellen. Het zijn eenvoudige hulpmiddelen. De verleidelijke slang speelt hij met een colbertjasje aan, een hoed op, en met houterige tapdansspasjes beeldt hij de listigheid uit.

Een van de mooiste zinnebeelden is het moment waarop hij als de net uit de klei geschapen mens zich wast en scheert. De relatie met de tekst die hij gelijktijdig uitspreekt, voel je met hem mee. Hoe fris en als herboren hij zich voelt om monter door het leven te gaan. Terwijl gepassioneerde liederen van een Russische zanger klinken, danst Gietelink in een fantasie-bruidskleed, dat aan Russische klederdracht doet denken, een verleidingsdans. In

zijn armen de manshoge plastic kopie van een Chinese krijger uit de Oudheid. Ook deze scène, die onder meer betrekking heeft op de bekoring van Eva om Adam van de verboden vrucht te laten proeven, is subliem. God straft onmiddellijk en doet dat in de persoon van Gietelink, die ondersteboven gefilmd op televisie verschijnt en Zijn doem uitspreekt.

HALFFABRIKAAT

Ondanks de genoemde en niet gememoreerde hoogtepunten uit dit project, is de eindindruk niet al te positief. Behalve het weinig indrukwekkende begin en het rijkelijk gebruik van televisiebeelden, bepaald niet het summum van originaliteit, schort er het een en ander aan de vertolking. Wanneer Ab Gietelink een boer speelt, die in de hoedanigheid van amateurspelers heel onnozel tekst en uitleg geeft over wat er komen gaat, dan blijkt er een voortreffelijke cabaretier in hem te zitten. Maar zodra het om acteren, timing, het vloeiend in elkaar laten overlopen van scènes gaat, ben je geneigd om de kreet te slaken: Is er

een regisseur in de zaal?

Van Gietelink wordt gezegd, dat hij juist theater wil maken waarin de handeling tot een minimum beperkt is en de illusie door een uitgekiende manier van on-professionaliteit opzettelijk doorbroken wordt. Als hij daarmee het theater weet te verrijken, - waarom niet? Maar in 'Paradise/Paradox' komt die methodiek als brokkelig en onaf over. Bovendien past hij die 'non-stijl' niet consequent toe.

De verleidingsdans van Eva speelt hij zo zuiver en subtiel mogelijk. Dan weer verstoort hij het effect door onbeholpen spel. Misschien wil Gietelink bij zoveel van zijn vormgegeven paradoxen ook de paradox van zijn wijze van theatermaken en passant toevoegen. Dat gaat wel ten koste van het bijzondere en intrigerende van de voorstelling. Zo lijkt het project op een halffabriekaat, waar nog heel veel moois van te maken is. Wie weet in de volgende versie.

voorstelling: Paradise/Paradox
door: Stichting Nomade

Dans op schaakbord